

ЗПЛУЙСЬ

Ч.П. 9 (346)

ВЕРЕСЕНЬ — SEPTEMBER

1986

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва
Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія

пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Денис Беднарский

“HOTUYS”

a Ukrainian Monthly Magazine for Children
published by Plast Publishing,
2199 Bloor St., West,
Toronto, Ont., M6S 1N2, Tel.: (416) 769-7855

3 друкарні Мирона Баб'юка
1525 Emerson Street
Rochester, N.Y. 14606
Tel.: (716) 458-2133

Адреса Редакції і Адміністрації:
HOTUYS MAGAZINE
2199 Bloor St. West.
Toronto, Ont., M6S 1N2,
Canada Tel.: (416) 769-7855

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА “ГОТУЙСЬ” ВІД СІЧНЯ 1985 р.:

20.00 американських доларів.

Ціна одного прим. — \$2.00

● Ілюстрації в цьому числі: В. Аптекарева, ЕКО,
В. Легкобита, О. Ткаченка.

● На обкладинці: Пам'ятник Королеві Анні —
дочці Ярослава Мудрого, дружині французького короля
Генріха II. Місцевість Сенлі недалеко Парижа.

Фото: Романа Копача.

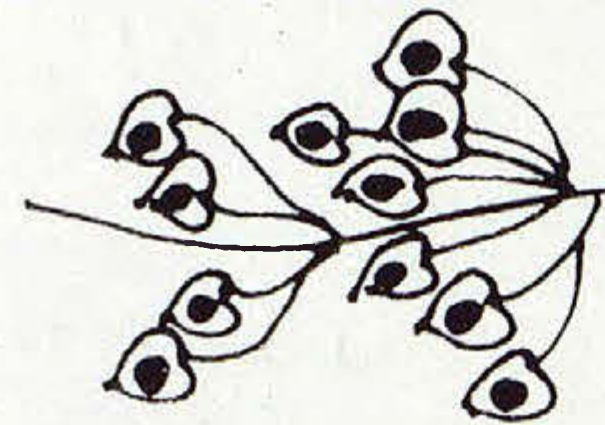
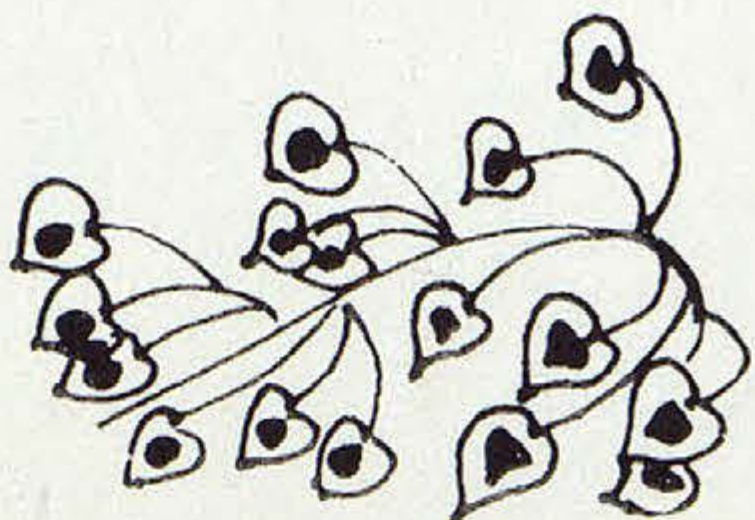
ЗМІСТ

Сторінка:

- 1 О. Підгірський: До школи!
Г. Бойко: Бджілка
Дорогі Школярки: Привітання
- 2 Сестр. Уля: „За прадідну славу!”
- 4 О. Якубовська: Чому український прапор синьо-жовтий?
- 5 Сестр. Уля: Полтава
- 7 Сестр. Уля: Діти шукають „щастя”
- 8 х х х: Як ледар посперечався з птахом (Давній переказ)
- 9 Сторінки пластових малят: Г. Бойко: Пісня про букварики
В. Гринько: Де коваликова хата
В. Гринько: Лебедята і лілеї
Капітанчик: Дозріли яблука в саду
- 10 О. Буцень: Як Сергій чергував
В. Гринько: Казочка про білого бичка
М. Манина: Котик і кізлик
- 11 О. Буцень: На вулиці
В. Гринько: Хліб не зайчик носить
х х х: Доповніть віршик!
- 12 Новацькі перші спроби: Надійка Мартин: Гномчик
- 13 Крутиголівки для мудрої дитинки
- 14 Наше листування
- 16 К. Ушинський: Чотири бажання
Галерія „Готуйсь”, Майстеркування
За Ушинським: „Листя, квіти, яблука”

Розгадки крутиголівок з ч. 6/1986

1. Перша пташка — це крук, друга — ластівка, вгорі д'ятел, під ним сорока, остання пташка — чапля. 2. Шкідники — гризуни України: Перший вгорі — ховрах, друга — це лісова миша (друкарський чортик дав там „2”!), третя на камені — хатня миша, четвертий — хом'як, всередині — полівка, а останній — це щур. 3. полем, літали, гречки, липи, акації, меду, пилوک, роями. 4. Сіла бджола на квітку. Пахне медом. Весна!

**Цьогорічне
наше гасло:**

„ЗА ПРАДІДНУ СЛАВУ!”

ГЕЙ, ДО ШКОЛИ!

Гей, до школи, школярі! —
Кличе сонечко із неба, —
— І великі і малі,
Всім нам пильно вчитись треба!

Гей, до школи, школярі!
Кличе вітер той буйненький —
— Щоб діждатися добра,
Мушиш вчитися маленький!

Хто на поклик той піде,
Труду він не пожаліє,
Бо сам Бог із ним буде
І добром його огріє.

О. Підгірський

ДОРОГІ ШКОЛЯРИКИ!

Вітаємо Вас з поворотом до школи.
А школа вже радіє, відчиняє двері,
прибираються кляси, щоб була Вам
приємною зустріч із ними.

Вчителі стужилися за Вами, че-
кають бо так багато всього цікавого
хочуть почути від Вас. І розказати Вам
про пляни навчання у новому шкільному
році.

Чекає Ваших листів і дописів і
„Готуйсь”.

Бажаємо Вам всього — здоров'я,
успіхів, завзяття до науки, щоб була
втіха Вашим батькам і всьому нашому
народові.

Редакція

БДЖІЛКА

Чого це над квітками
Схилилась дітвора? —
Малим цікаво знати,
Як бджілка мед збира.

А бджілка все кружляє,
Неначе каже нам:
Жу-жу, жу-жу, малята,
Я меду не віддам!

І забавляться з вами
Не маю я часу —
Солодку краплю меду
У вулик понесу.

Грицько Бойко

„ЗА ПРАДІДНУ СЛАВУ!”

— Тату! Мамо! — знаєте, що ми будемо на сходинах тепер робити? Казав братчик, що будемо підготовлятися до великого свята, бо за два роки українці будуть святкувати 1000-ліття Хрещення України, — радісно і захоплено сказав Андрій, прийшовши зі сходин.

А Таня, почувши цю мову, додала своє:

— А ми на сходинах вже давно про це говорили. І сестричка Марта питала нас чи хто знає про те, які славні церкви є у Києві. Я сказала знаєш, Мамо, про те, що нам розповідав пан Коваленко про Печерську Лавру. Я розповіла про святого Антонія, бо він заснував цю Лавру. Сестричка мене похвалила.

— Гарно, діти! Вам допомагає запам'ятати все те, що чули від нас і від родини Коваленків та від учителів у школі, бо ви бачили Київ і його чудові церкви на власні очі. І як добре, що ви вже починаєте в своїх роях підготовлятися до зустрічі цього величного Ювілею України, — похвалила дітей мама.

— О, а чи ти, Андрійку, знаєш, що ми вже на сходинах навчилися співати таку пісню про те, як Мати Божа ходила по наших лугах і збирала квіти. Але то справді не були квіти, а тільки дитячі серця. Бо добрі діти, люди кажуть є квіти. А Мати Божа тому ходила по Україні, щоб захоронити дітей наших від зла. Так нам сестричка пояснювала. Хочеш я тебе навчу цієї пісні? — закінчила свою мову Таня таким запитом.

— Добре, Таню! Але я щось пам'ятаю — про це було написано у „Готуйсь”. Там є слова цієї пісні! О так! Братчик нам читав цей „Готуйсь” — казав, що треба вивчити її, бо тоді ми підготуємось до Ювілею 1000-річчя.

— Татку! А чи ти можеш мені сказати — як треба жити, що робити, щоб виконувати гасло наше в Пласті „За пра-

дідну славу!”? — задумав Андрій, як завжди, шукати помочі у пластових справах у тата.

— Дуже цікаве й гарне твоє питання, Андрію! — втішився тато. Можна його виконувати скрізь — дома, у школі, в забавах, в розмовах, а найбільше, читанням відповідних книжок, у молитві, прохаючи Бога про ласку для нашого народу.

— О, як добре, татку, що ти пластун! — вигукнув Андрій. — Ти все відразу знаєш і можеш допомогти! Що ми можемо зробити дома? А я піду на сходини й ми всі будемо це робити. Добре? — радів хлопець.

— А ти, Таню, також хочеш брати в цьому участь? — запитала мама, усміхаючись до Тані.

— Ой, мамо! Чи ти можеш сумніватися? — Новачки завжди ведуть перед. Я думаю, що ми також і в підготовці до Ювілею 1000-річчя будемо перші! — була зарозуміла відповідь Тані.

— Тож, змагуни, слухайте що це значить „прадідна слава”, а перед цими словами маленьке слівце „за”? — почав тато.

— Ну, тату, це всі знають! Наша княжа доба була дуже славна. Ми ж мали стільки славних володарів. Вони так багато зробили для народу. А слово „за” каже, що нам тепер треба

відновити цю славу, чи то правильно я розумію гасло? — запитав Андрій.

— А як ти це поясниш, Таню? — запитав тато доню.

— Татку, а чи нашими прадідами були люди тільки з княжих часів, тільки люди з тих далеких часів? — в задумі відізвалася Таня. — А козаки, Січові Стрільці, — вони також наші предки й за славу боролися. Треба й про них знати! — сказала і своє слово Таня.

Тато усміхнувся, поглянув на дітей з піднесеною головою і запитав знову:

— А чому, діти, так нам потрібна та прадідна слава? Бачите, часто можна почути таке, що, мовляв, коли якась людина занадто дбає про свою особисту славу, мистець якийсь, що зміняє своє прізвище, втікає від свого народу і здобуває серед чужих людей славу ціною зради, чи про таку славу каже наше гасло? — запитав тато.

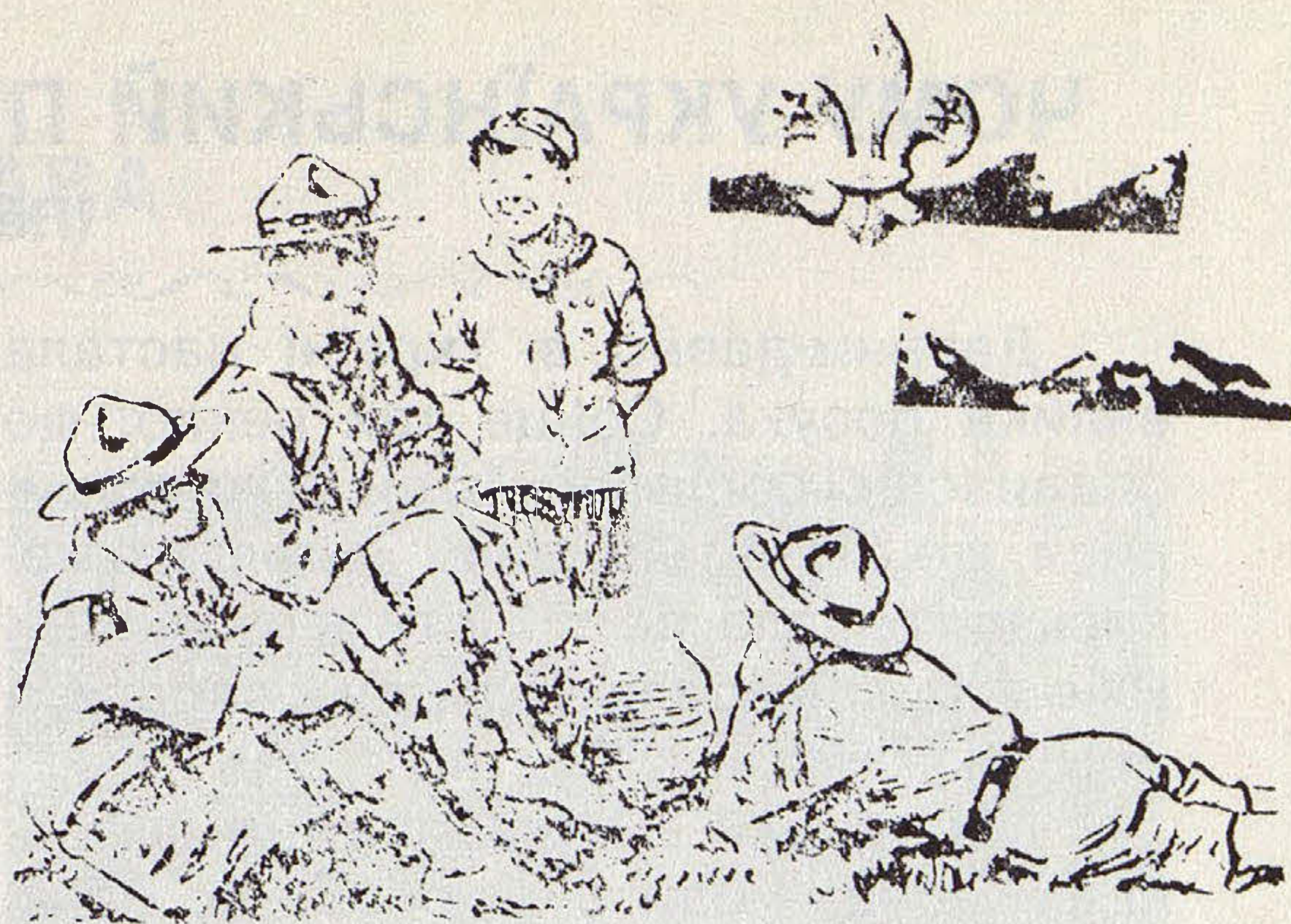
Мама, що не була при цій розмові спочатку, прийшла, витираючи в поспіху руки, бо так хотіла чути цю розмову.

— О, ні! тату! У нас є тепер такі люди, що, хоч вони славні і з нашого народу, але вони нам слави не приносять. Нам братчик розповідав про таке. Є такі й тут в Америці, в Канаді, але я забув їх прізвища, — поспішив відповісти Андрій.

— А що ти скажеш на це, Таню? — запитала мама.

— Зрадник — то погане слово! не можна зрадити свого, нікого! Цього ніхто не любить. Є така казочка, що курчатко хотіло стати качечкою, бо йому подобалося пливати у воді. Але курчатко мало не втопилося, коли качка повела його разом з каченятами на воду. Воно повернулося до своєї мами квочки, — відповіла Таня.

— Правильно, діти! Але ми ще будемо про це частіше розмовляти.

Подамо вам більше прикладів про правильне розуміння гасла „За прадідну славу!” — сказав тато.

— А я ще хочу вам, діти сказати думку основника скавтової організації, батька скавтіngu — англійця Бейден Пауела. Він так висловився, звертаючись до своїх скавтів:

„Вашими ділами хай правлять любов і добра воля. Кожен повинен змагати до щастя й особистого добробуту, але ж їх осягнете тільки працею для Бога й Батьківщини”.

І це так треба й розуміти нам — коли хтось задля особистого добра, навіть і релігійна людина, кривдить своїх ближніх, зраджує народ, то це Богові немиле, — докінчила мама. — Кінчайте, діти, свої завдання, в молитві просіть Бога помочі Україні, бо тепер вона її дуже потребує... Добраніч!

Сестричка Уля

Запитання:

1. Про що Андрій і Таня розмовляли з своїми батьками, повернувшись із сходин?
2. Як Таня пояснила слова пісні, що її вона співала на ройових сходинах?
3. Про що попросив Андрій тата після того, як Таня розповіла про пісню?
4. Як пояснив Андрій гасло „За прадідну славу!”?
5. Що додала до Андрійового пояснення Таня?
6. А яке пояснення подала мама?
7. Як навчав жити Пейден Пауел своїх скавтів? А разом з тим і нас пластунів?

ЧОМУ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР СИНЬО-ЖОВТИЙ?

(Переказ)

Давним-давно в Україні настала велика посуха. Сонце так пекло, що спалило всі рослини. Люди дуже журилися, що станеться далі. Земля, що колись виглядала, як рай, стала пустинею. Вже люди вмирили з голоду й спраги, а дощу не було...

Аж прибув в Україну один священик. Навчав молитов, любови до Бога. І люди молилися, благали помочі, просили, щоб був дощ.

Молитви допомогли, люди виправдали себе, були побожними й вірними Божим заповідям. Прийшла хмара й лив дощ. Зацвіли на землі квіти, зазеленіла трава, ожили дерева, поля вкрилися збіжжям. Україна збирала великі урожаї, стала відомою житницею серед народів Європи. А тоді сказав один з українських князів:

— Наша країна така славна й могутня, а ми не маємо свого прапора. Які ж барви виберемо для нашого прапора?

— Князю, наша земля славиться збіжжям, поля наші вкриті немов золотом тоді, коли дозріває збіжжя. Хай буде наш прапор золотий, жовтий, — озвався старий дідусь на заклик князя.

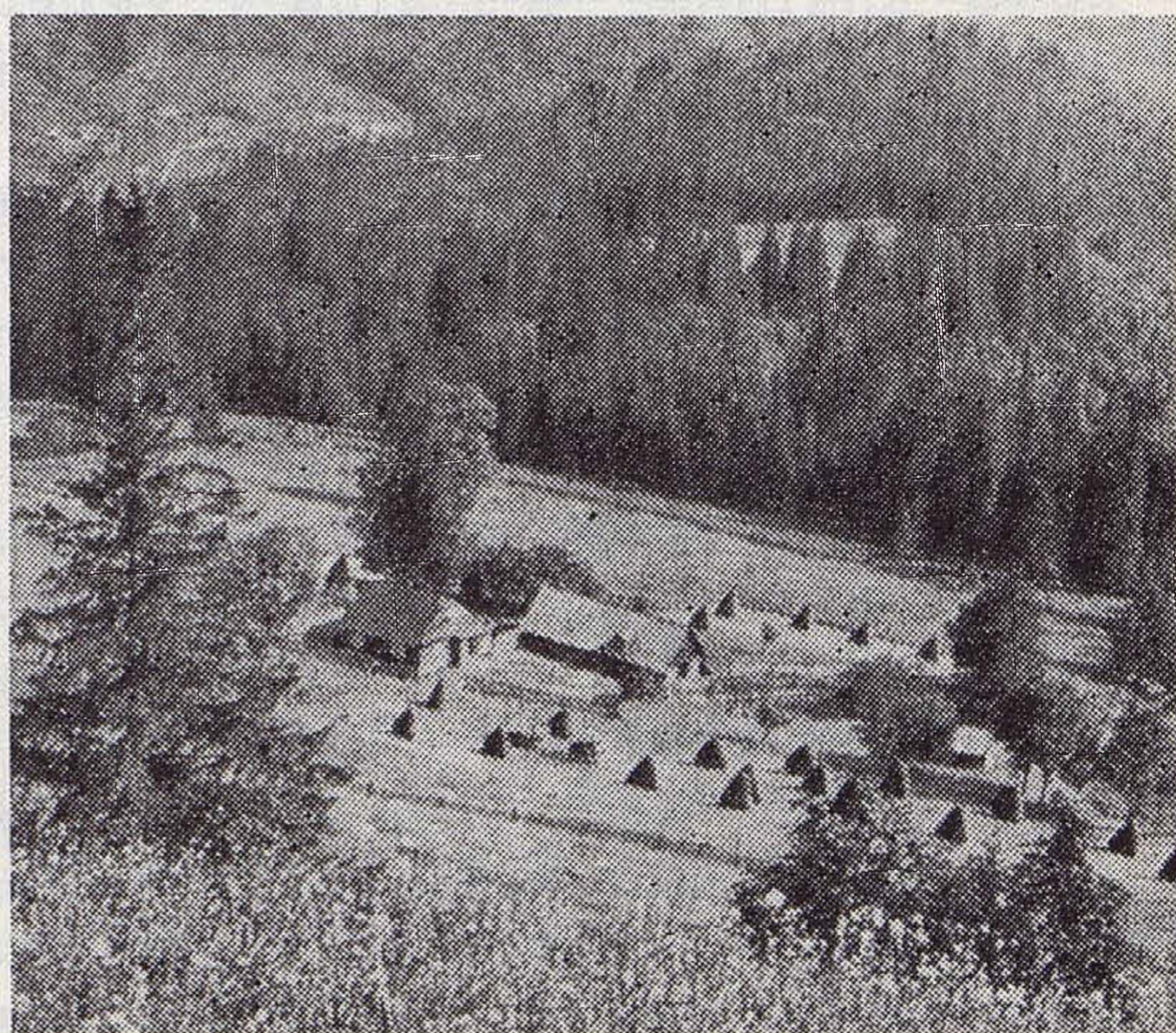
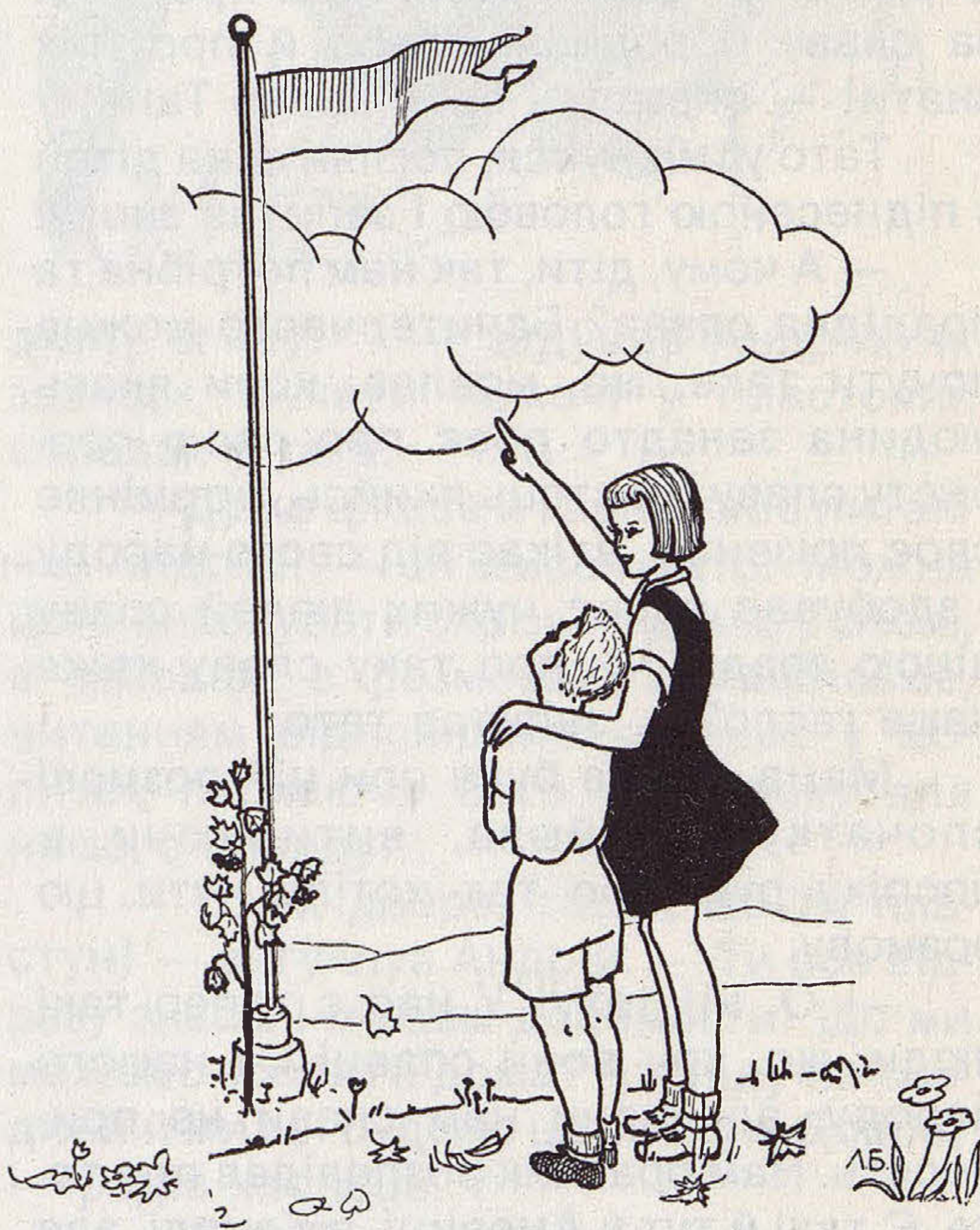
А тоді священик, що стояв поруч дідуся, сказав:

— Правда твоя, старче. Але хто ж дав нашій Україні це золоте багатство? Це ж Бог, що на небі, зіслав дощ, щоб ожила й процвітала наша земля. Тому верхня частина нашого прапора хай буде синя, як небо.

Всі раділи такій думці. Запанувала радість у всій країні. Вперше замаяли на княжому теремі й скрізь у країні синьо-жовті прапори. З того часу наш прапор

— синій і жовтий. Він став символом урожайності землі й глибокої віри у всемогучість Богу.

За сестричкою Олею Якубовською подано в скороченні

Ранок у Карпатах.
Фото: Ю. Ілленка та В. Песляка

ПОЛТАВА

Це місто стародавнє, бо про нього є згадка в літописі з 12 липня 1174 року, коли Ігор Святославич, побивши половецьких ханів, прибув до Лтави, тобто до Полтави. А археологічні розкопи у Полтаві свідчать, що в ній перебували скити в VI-V сторіччях до нашої ери.

Полтава зазнала багато руйнувань, але не зважаючи на пожари й руїну, люди поверталися назад і відбудували улюблене місто. У кінці XVI і на початку XVII століть Україною заволділа Польща. У Полтаві господарив жорстокий яничар Ярема Вишневецький, внук славного Дмитра Байди — основника Січі Запорізької. Про Ярему сучасна поетка України Ліна Костенко у своєму чудовому творі „Маруся Чурай” написала такі рядки:

Каже Байда, Байда Вишневецький:
— Краще б мене вішав ще раз цар
турецький!

Висіти на палі то іще не мука,
Як тепер дивитись на такого внука!

Так боляче було дідові Дмитрові Байді Вишневецькому згадувати свого внука Ярему.

Ліна Костенко у „Марусі Чурай” описує життя полтавки — легендарної співачки, яка створила, нібито, багато улюблених пісень запорожців. Вони, співаючи їх, ішли на війну. Це такі пісні, як „За світ встали козаченьки”, „Ой, не ходи, Грицю”, „Сидить голуб на березі” та багато інших. Про цю дівчину співачку народ розповідає як про історичну постать, але нема документів, що вона справді жила. Історія згадує Гордія Чурая, урядника Полтавського полку, якого стратили поляки після жахливих тортур 1637 разом з Павлюком після битви під Кумейками, а голову його на палі на пострах людям привезли до Полтави.

Літературно-меморіальний музей і садиба Івана Котляревського — автора всесвітньознаної „Енеїди”

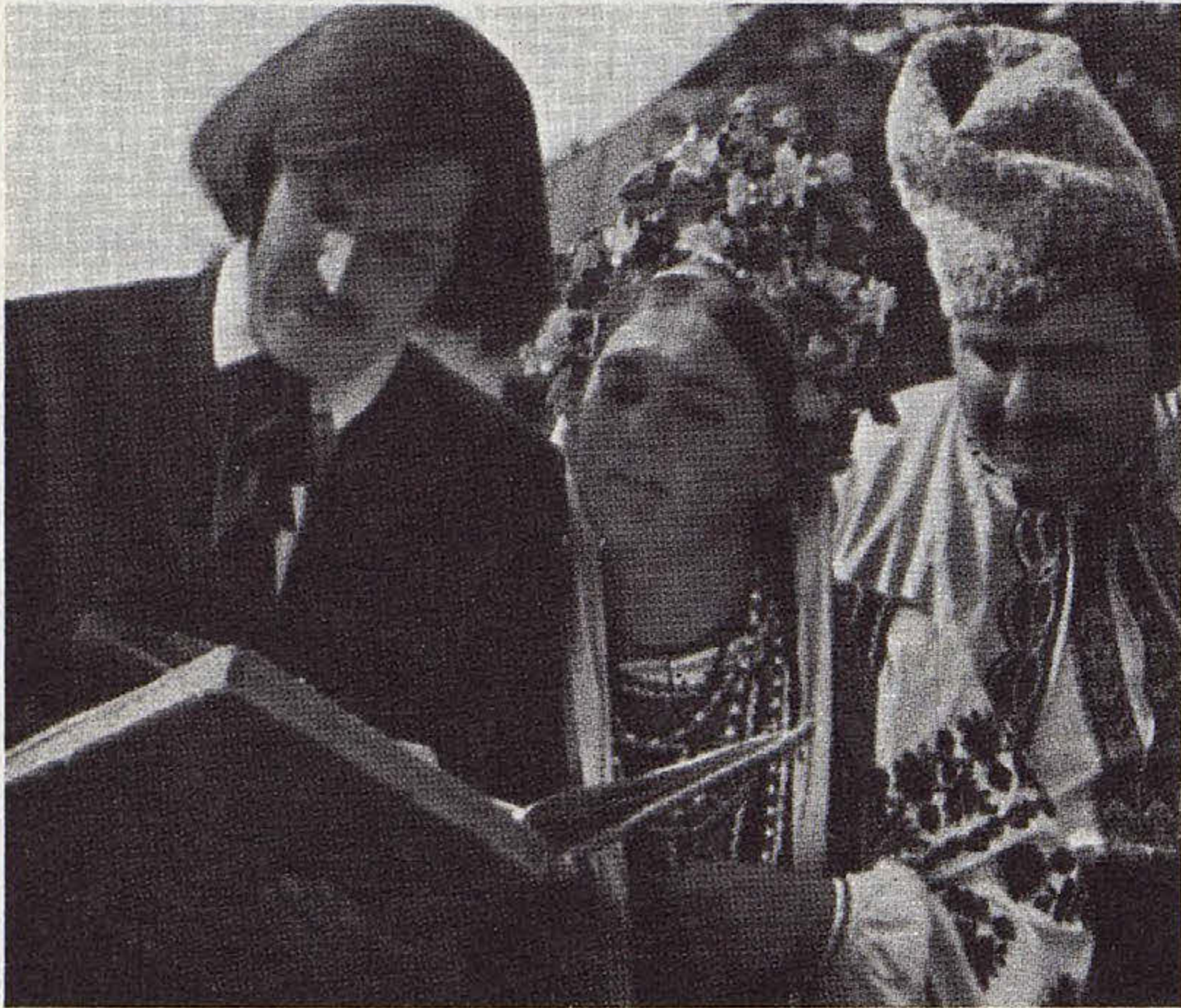
Відома Полтава ще й з події 1709 року, коли Мазепа з шведським королем програли битву з московським царем Петром I. Москалі ж після того жорстоко помстилися над Україною.

У Полтаві народився, жив і творив Іван Котляревський — батько української нової літератури. Він навчав, що коли є любов до батьківщини, тоді ворог не страшний, бо груди тоді стає сильнішою від гармат, військо стає непереможним.

Родюча земля Полтавщини

Славиться Полтава і своїм мистецтвом — керамікою, вишивками, ткацтвом, різьбарством, архітектурою, народним одягом, малярством, піснями та співучою мовою, яка стала нашою літературною мовою.

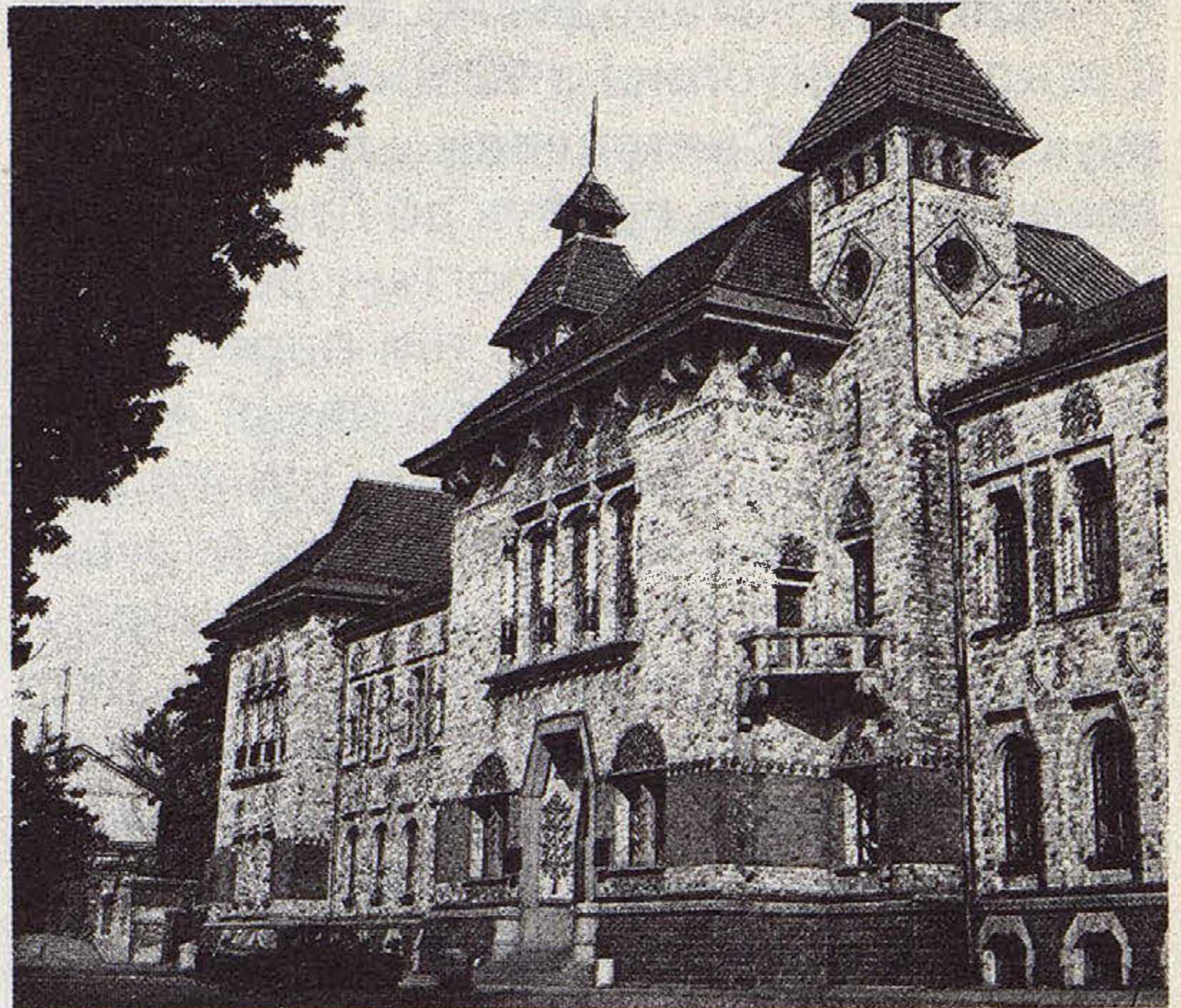

Герої гоголівських творів оживають на традиційному Сорочинському ярмарку.

Славиться Полтава будинком Полтавського Земства, який тепер є Краєзнавчим музеєм. У селі Великі Сорочинці на Миргородщині є відома Церква Преображення Господнього (збудована у XVIII сторіччі за гетьмана Данила Апостола). З її іконостасом, різьбою, іконами та архітектурою вона є перлиною українського будівництва.

Сучасна Полтава має багато шкіл, технікумів, є й інститути. У місті є театр і філярмонія, музеї і багато пам'яток. У селі Великі Сорочинці відбуваються тепер славні Сорочинські ярмарки на згадку твору Миколи Гоголя під назвою „Сорочинський ярмарок”. Чого тільки нема на ньому? Кожного року на ярмарку продають товарів на десять мільйонів карбованців. На ярмарок прибувають письменники гумористи, драматурги з усієї України, щоб розважати численні маси людей.

Стоїть Полтава на мальовничому пагорбі й милується на свою вроду в блакитних водах тихої Ворскли.

Полтава. Будинок Полтавського Земства. Тепер музей.

Полтава. Хата-музей Івана Котляревського.

Запитання:

1. Чому Полтава є важливим і дорогим для українців містом?
2. Які історичні події відбувалися в Полтаві?
3. Який твір написала Ліна Костенко? Про кого і про що він розповідає?
4. Хто народився, жив і творив у Полтаві?
5. Чим Полтава славиться?
6. З чого відома є сучасна Полтава?

ДІТИ ШУКАЮТЬ „ЩАСТЯ”

Хочуть діти знайти „щастя”. А що таке „щастя”? Щастя — то два колоски жита, що ростуть разом на однім билі.

Мама жне жито, а діти ходять довкола лану. Вітер повіває, хвиля срібною смугою втікає ген аж під ліс. Івась хотів би її зловити, та шкода толочити збіжжя. Але Таня побачила ось там „щастя”....., витягає руку, а то звичайний колосок. Тоді Івась побачив грубий колосок — „то певне щастя” — думав і пішов на ниву, поламав колоски, а щастя нема!

— Що ви там, діти робите? — озвалася мама.

— „Щастя” шукаємо!

— О, діти! Ви ломите жито. Не буде хліба на довгий рік! Я вас навчу іншого способу шукати щастя. Дорослі дівчата, коли хочуть знати за якого молодця вийдуть заміж, шукають жучка, що сонечком зветься, або бердником. Кладуть його на долоню, а він вилітає в певному напрямі. Туди й піде після одруження жити дівчина з обраним хлопцем.

— Мамо, але ж я не хочу бути дівчиною! Я так ворожити не буду! — засумував Івась.

— Е, почекай! Діти сонечком ворожать щось іншого. Напряма, куди полетить з їхньої долоньки бердник, це твоя праця в майбутньому. Полетить сонечко вниз — будеш працювати на землі, злетить вбік, будеш мати іншу професію, пов’язану з землею.

Я знаю! — вигукнула Таня. — А полетить вгору, будеш літати.

— Не обов’язково в літаку! — додала Софійка. — Можна літати думками, мріями, в сні, великими бажаннями. Я хочу такого ворожіння!

І діти побігли на луг шукати сонечка на квітах.

Сестричка Уля

Запитання:

1. Як діти шукали „щастя” у збіжжі?
2. А що їм порадила, чого навчила їх мама?
3. Як пояснила мама лет сонечка в різних напрямках з руки людини?

ЯК ЛЕДАР ПОСПЕРЕЧАВСЯ З ПТАХОМ

(Давній переказ)

Надійшла весна прекрасна. Люди орали, сіяли, садили. Бджілки полетіли в поле. Тільки ледар-ледащо лежить і спить, або дрімає.

Ішли люди в поле до праці й минули ледаря без слова й привіту. Бо знали його.

Аж надлітав птах бистрокрилий, став над ледарем кружляти, промовляти.

— Чоловіче, чому ти лежнем лежиш, і ні Бога, ні людей, ні сонця ясного не соромишся? — Не чути було відповіді.

— Чому ти бодай не рушишся?

— Не можу рушитися, бо спека! — пробурмотів лінюх. — Піт мене обливає!

— А ти скупався б у річці!

— Не можу, бо там гострі камінці! Ноги й руки собі покалічу!

— А ти рукавиці візьми!

— Не можу, бо потім мокрі будуть!

— А ти на сонці висуши!

— Не можу, бо стверднуть!

— А ти поб'єш, помнеш!

— Не можу, бо подеруться!

— А ти їх зашиєш!

— Не можу, бо голка коле!

— А ти наперсток візьми...

— А йдеш ти, крилачу, геть від мене? — крикнув ледар, ухопив каменяку і бух! Кинув у птаха. Був переконаний, що вбив і буде мати спокій.

Та тільки камінь у птаха влучив, а з птаха тисячу птахів зробилося! І всі вони як почнуть літати-кружляти та до ледаря промовляти:

— А рушся! А рушся, ледарю!

І мусів ледар рушитися і до роботи взятися, бо й сорому набрався і спокою не мав. Нехай це всім буде пригадка.

Запитання:

1. Як відповідав ледар птахові на всі його поради? Чому були такі його відповіді?
2. Чому з одного птаха, що його хотів забити ледар стало тисяча їх? Що це означає?

Загадка:

Біле, як сніг, надуте, як міх,
лопатами ходить, а рогом їсть.

Сторінки пластових малят

ПІСНЯ ПРО БУКВАРИКИ

Зелено, зелено
В нашому дворі.
Яснеє сонечко
Світить угорі.
Яснеє сонечко
Дивиться в віконечко, —
Узяли ми в руки
Наші букварі.

Весело, весело
Завжди нам бува.
Кожен букварика
Радо розкрива.
Ми їх розгортаємо,
Літери складаємо,
І вчимося читати
Перші ми слова.

Вересень, вересень
Стане на порі.
Підем до школи ми,
Юні школярі.
Яснеє сонечко
Гляне у віконечко, —
В клясі ми розгорнем
Наші букварі.

Грицько Бойко

ДЕ КОВАЛИКОВА ХАТА?

Ой дятлику — ковалику,
Пташино строката,
Твоя кузня на дереві,
А де твоя хата?
— Тут-таки! Тут!

Варвара
Гринько

Варвара
Гринько

ЛЕБЕДЯТА І ЛІЛЕЇ

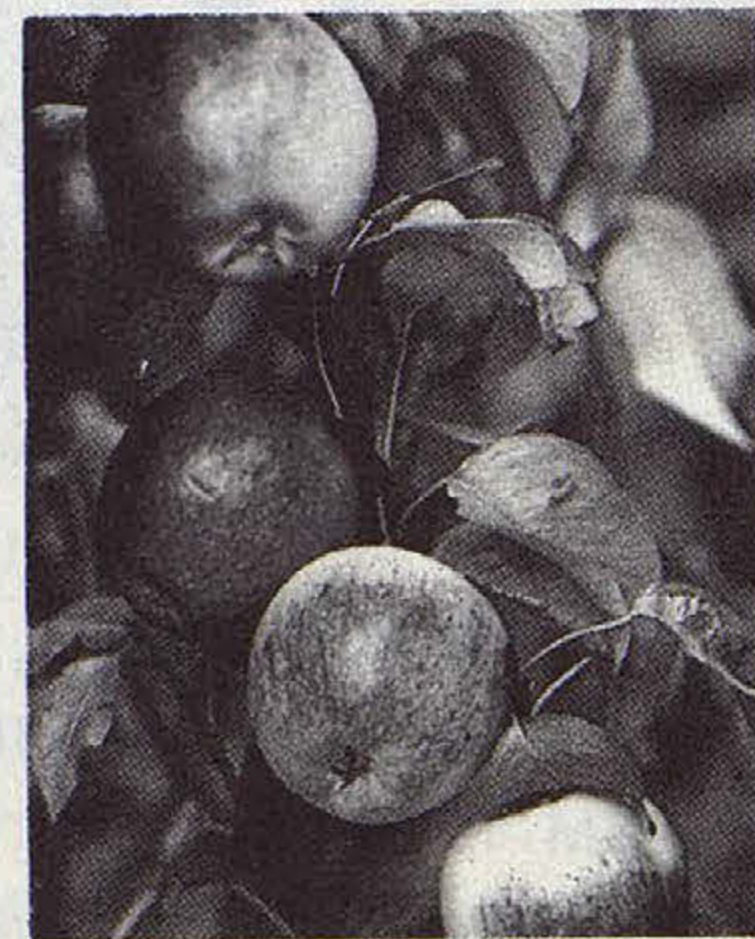
Літо, літечко, лелітки...
Плава лебідь і лебідка.
А в гніздечку — лебедята,
Білі-білі пташенята.
Лебедята — у гніздечку,
І лілеї недалечко...
Де квітки?
Де лебедята?
Навіть важко розпізнати.

О. Капітанчик

* * *

Дозріли яблука в саду
І грона винограду
Стрічають осінь молоду
Всі весело та радо.

Сміється сонце золоте
Над нашим Рідним Краєм,
Земля рясніла б і цвіла б
Та волі лиш не має!

ЯК СЕРГІЙ ЧЕРГУВАВ

Прийшов Сергій в дитячий садок, а йому вихователька Марія Петрівна каже:

— Сьогодні Галі не буде, ти за неї почергуй.

Зрадів Сергій. Він ще ні разу не чергував. Він тільки недавно почав ходити у дитячий садок.

Надів хвартушок, походжає собі по кімнаті, задоволений такий. Скрізь чисто, прибрано, все на місці стоїть.

Бачить Сергій: зайшла до кімнати маленька білявенька Зіночка. Стала біля акваріума, роздивляється, як золоті хвостаті рибки у воді граються.

— Відійди від акваріума — каже їй Сергій. — Бо зачепиш ще — впаде, розіб'ється.

Знизала Зіна плечима, відійшла, нічого не сказала. Адже Сергій сьогодні черговий.

А Юрась узяв грузовик, посадив у нього плюшевого ведмедика і возить його по кімнаті.

— Не вози, — каже йому Сергій, — ще підлогу подряпаєш. І забрав грузовик.

Тільки-но хотіли Оленка і Ліда взяти кубики, а Сергій не дає.

— Не можна, — каже — Порозкидаєте ще.

— А от і можна, засперечалася з ним Оленка. — Ти просто не вмєєш чергувати.

— Я? — аж спалахнув Сергій. — Дивись, який у мене порядок. Чому ж не вмєєю?

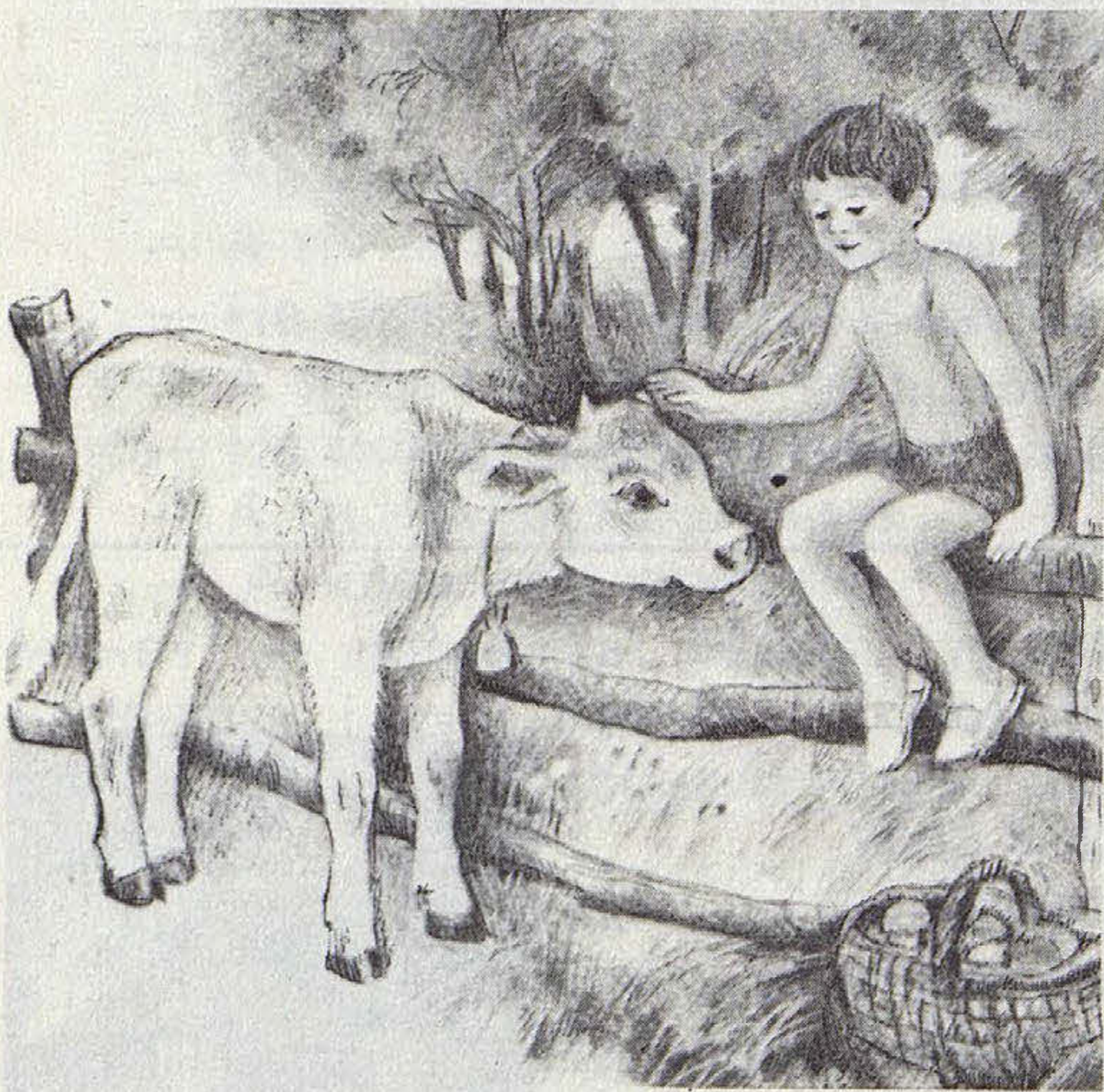
Так чи не так?

Олег Буцень

Запитання:

1. Чи правильно поведився Сергій, коли мав чергувати у дитячому садку, забороняючи дітям забавлятися іграшками? Він же хотів робити добро для садочка.
2. Яка думка правильна?

КАЗОЧКА ПРО БІЛОГО БИЧКА

Біг бичечок білий, біг,
А в бичечка збитий ріг...
З ким ти буцався, бичок,
Що зламав собі ріжок.

— З хижим вовком я змагався,
У бою ріжок зламався.
Боронив же я телятко,
Бо телятко — ще малятко.

Варвара Гринько

КОТИК І КІЗЛИК

Ось котик вусатий
Садочком там бродить,

А кізлик рогатий
За котиком ходить.

От лапкою котик
Вмиває свій ротик,

А кізлик густою
Трясе бородою.

М. Манина

НА ВУЛИЦІ

Іде дівчинка в школу. Кокади чистенькі, сукенка випросувана, черевики блищать. Поряд з нею — мама, несе її портфель. А позаду двоє хлопців ідуть розмовляють.

Один каже:

— Дивись, яка охайна дівчинка. Аж глянути любо. Охайна така!

А другий йому відповідає:

— І зовсім вона не чистюха.

— А це чому? — здивувався перший. — Вона ж он яка чистенька.

— А тому, що все за неї мама робить. Навіть портфель її до школи носить, я щодня бачу. Лінивi охайними не бувають.

Так чи не так?

Олег Буцень

Запитання:

1. Чи добра та дівчинка, що гарно виглядає і завжди чиста, якщо їй усе робить її мама?
2. Чи то правда, що „лінивi охайними не бувають”?

ХЛІБ НЕ ЗАЙЧИК З ЛІСУ НОСИТЬ

Хліб не зайчик носить —
Брат мій сіє, тато косить.
Хліборобом хочу стати,
Як мій братик, як мій тато.
Прибійть із лісу зайчик —
Сам я дам йому окрайчик.

Варвара Гринько

ДОПОВНІТЬ ВІРШИК!

III. Доповніть пропущені букви (замість рисок!) у словах, що римуються із словом „коліна” (два рази) і „коліно” (два рази)

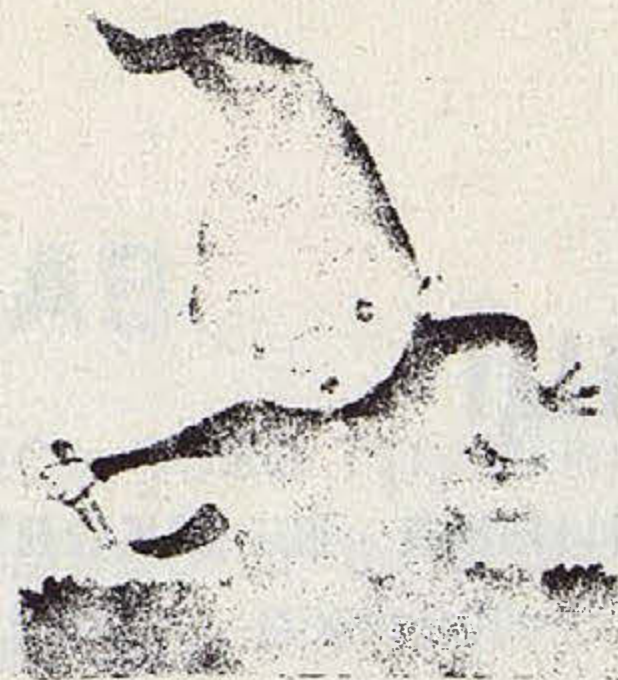
З ліжка впала ляля Л — — а
І поранила коліна.

Є в нас біла
п — — — — — а
не приліпне до коліна.

— Що робити, лялю Л — — о,
як загоїти к — — — — о?
— Треба замість плястеліни
класти пластер на коліна.

Новацькі перші спроби

ГНОМЧИК

Одного разу був маленький Гномчик. Він жив у грибку. Прийшов великий Лев. Гномчик скочив на нього. Лев почав бігти так скоро, що Гномик упав у траву. Упав на руку й вона дуже заболіла. Гномик подзвонив до лікаря — доктора Мавка:

— Я прийду до тебе, — сказав доктор Мавко. Він прийшов, подивився на руку і сказав:

— Гномику, ти зламав руку. Тепер я мушу дати на неї гіпс.

А тим часом Лев влетів у сітку, і просидів там аж три дні. На третій день Гномик пішов на прохід, і подорозі побачив Лева у сітці.

— Прошу тебе, Гномику, поможи мені! — почав просити Лев. Якщо ти мені допоможеш, я тобі стану у великій пригоді.

Гномик покликав пташок, своїх товаришів, і вони дзьобиками зробили дірку у сітці. Лев вискочив. Був голодний, як вовк.

Все, що було в нього на думці — це їсти, їсти, і їсти! Він почав бігати по цілому лісі, але не міг знайти нічого, щоб з'їсти. Він тільки бачив Гномика. Лев почав думати — може?... Але ж Лев обіцяв Гномикові стати у великій пригоді.

І Гномик почав думати: „Я ліпше поможу Левові!“ — сказав собі Гномик, бо він ще мене з'їсть.

— Левику! Прошу! Ходи сюди! — добре. Ти повинен почати їсти інші речі. Які? Листя, банани, горіхи, інше, що росте з землі.

— Але, де я дістану ці речі?

— На деревах, коло води, на кущиках, і на різних інших місцях.

— Я поспробую — сказав Лев.

Два дні пізніше Гномик упав у яму. Він пробував і пробував вилізти, але не міг. Якраз тоді Лев вертався до своєї печери і почув Гномиків крик:

— Поможіть мені! Прошу! Поможіть мені, хто має добре серце!

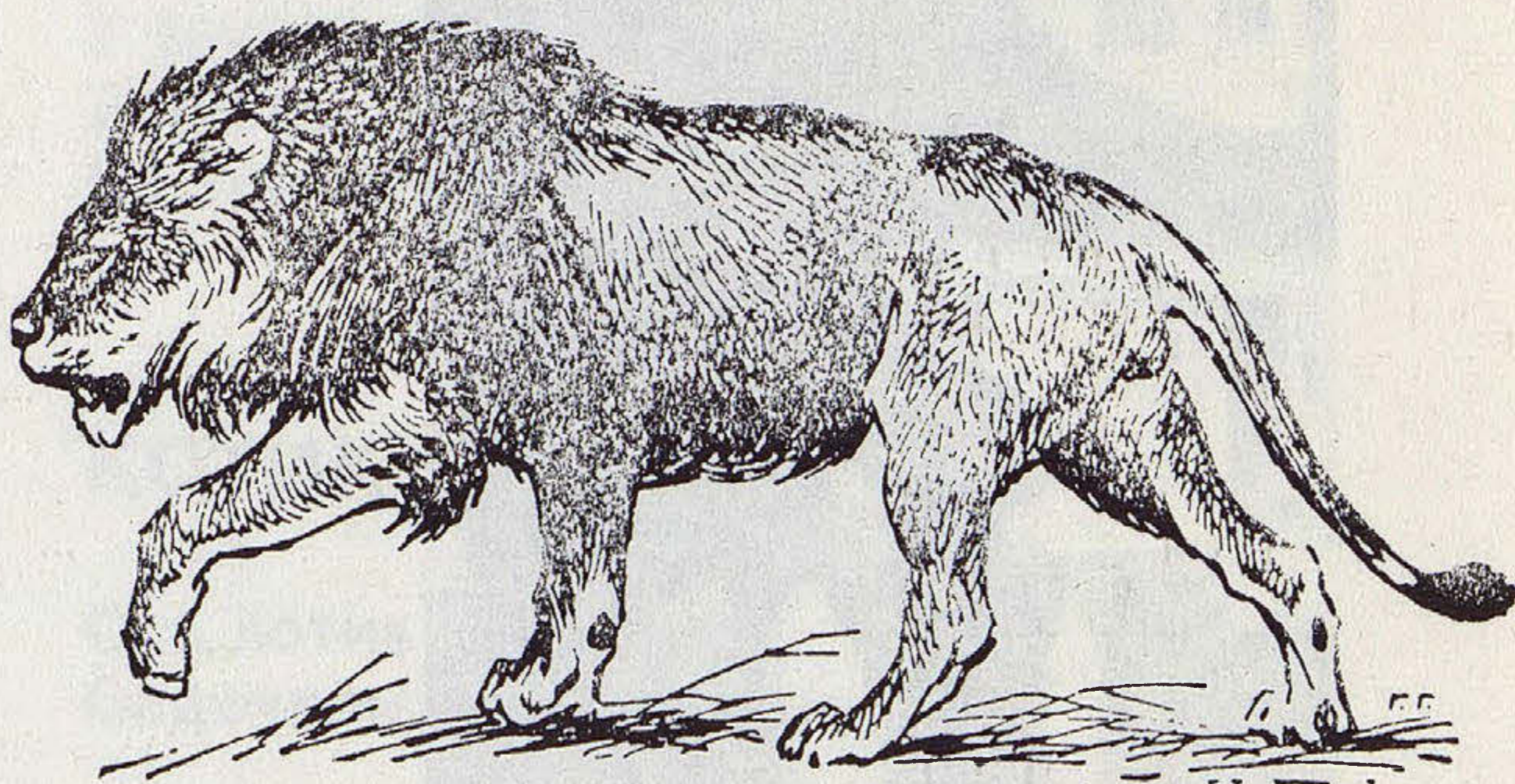
Лев почув і зразу побіг шукати Гномика.

— Левику, прошу, поможи мені вилізти!

Ти мене витягнув з сітки, то я тобі поможу вилізти з ями. Лев Гномика витягнув з ями і каже:

— Гномику, прийди, прошу, до мене на вечерю.

— Добре! — каже Гномик — Але перше я зайду додому, повернуся за півгодини. Так і було — Лев гостив Гномика, вони разом з'їли смачну вечерю!

Надійка Мартин
(8 років)

Запитання:

1. Що спочатку мав на думці Лев, коли його дуже голодного видобув з сітки Гномик?
2. Що сталося, що потім вони стали приятелями? Хто перший подбав про це?
3. Чого навчив великого Лева маленький Гномик?

Крутиголівки для мудрої дитинки

Дорогі Читачі, любителі крутиголівок!

Ви певне знаєте, що старші люди в Пласті, а також і юнацтво, люблять називати себе іншими прізвищами чи іменами, так званими псевдами. Один курінь, що називається „Червона Калина” (дуже гарна назва, правда? Вони „підіймали червону калину” — боролися за волю України в Першій світовій війні), має такі псевда:

Баба	Еліда	Мак	Охрим
Бандера	Калмик	Марко	Пінка
Банек	Капуста	Майлянд	Прищіпка
Босняк	Клос	Медвідь	Рамзес
Дуко	Клим	Мортик	Слон
Еко	Кот	Мшана	Цик
Кара			Цюмак
Когутик			Факір

I. Розгляньтеся і попросіть до співпраці своїх батьків (а зокрема „каліняків” — членів Куреня „Червона Калина”), вони радо Вам допоможуть віднайти ці псевда.

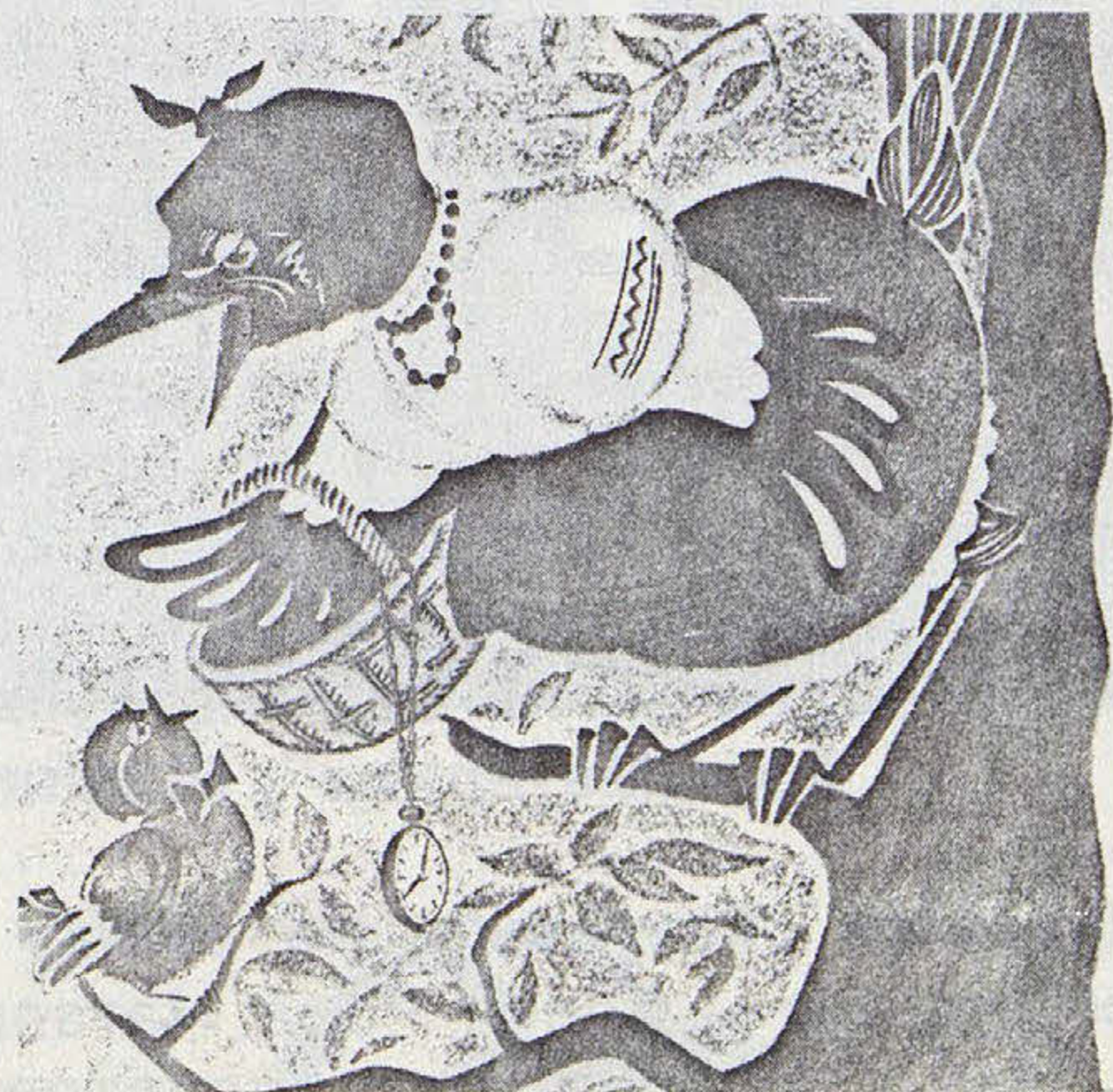
А	К	А	Л	М	И	К	М	Х
Т	Я	П	І	Н	К	А	Е	К
С	Н	Х	С	О	Р	М	Л	О
У	С	А	Л	К	О	І	Г	У
П	О	Н	О	У	К	Х	Д	У
А	Б	А	Н	Д	Е	Р	А	Т
К	Б	Ш	Ц	И	К	И	К	И
Р	А	М	З	Е	С	М	П	К
К	Б	Х	Т	Ц	А	Е	І	Х
Л	А	Р	О	Й	Т	Д	Щ	А
И	О	М	Л	Х	О	В	И	Р
М	А	Я	Ф	А	К	І	Р	Е
К	Н	К	Л	О	С	Д	П	К
Д	К	Є	Н	А	Б	Ь	Х	Х

II. А тепер знову загадки. Стародавні римляни загадки уважали великою наукою. Тож і ми бавимось по-науковому!

Сам вечірньої години
заховався в кущ калини
та на дуду голосну
грає пісню чарівну.

Біла латка, чорна латка
по дереву скаче.

(Соловейко) (Сорока)

НАШЕ Мистування

1. Дорогий „Готуйсь”! Тут є Арета, Катя, Наташа й Моніка. Вони у канцелярії. Їх рій — це „Метелики”. Арета і Моніка тримають прапор. Новачка Тереса

2. Дорогий „Готуйсь”! Тут Арета. Вона стоїть коло стіни у пластовій домівці. Вона має 7 років. Арета гарна. Я зробила цей знімок, бо Арета гарна дівчинка. Я Катруся з Роя „Метелики”, Вінніпег.
3. Дорогий „Готуйсь”! На знімку є сестрички — Дарка, Рома, Наталка і Мирося. Вони є у пластовій канцелярії. Сестрички усміхаються.

Я цей знімок зробила під час сходин у суботу. Я „метелик”, належу до 8-го Гнізда „Крилаті”. Сестричка Мирося має гарний светер.

Зліва: ст. пл. Мирося Фога, ст. пл. Рома Чучман, ст. пл. Дарка Романюк, посередині ст. пл. Наталка Гавалешка.

4. Дорогий „Готуйсь”! Це є Рій „Метелики” і сестричка Дарка. Ми в пластовій канцелярії. Ззаду є український прапор.

Зліва: Наталя Пона, Кортні Кулик, сестр. Дарка Романюк, Ляриса Галькевич, Наталя Лебедин.

5. Дорогий „Готуйсь”! Прошу, прошу, покажіть усім цей знімок у журналі. Це є Рій „Зозульки”: Сестричка Наталка, Таїса, Кера, Таня, Тирса і Адріяна. Сестричка Наталка має 14 вух! На знімку є: 12 вузлів, 3 крісла, вісім людей, ножиці, папір, волосся,

2 вікна, фіранки і все інше. Це було 8-ме Гніздо „Крилаті”, Вінніпег.

Наталя Лебедин

Зліва: Таня Матвійчина, Кера Гнатюк, Таїса Носик, Тирса Гаврачинська, Адріяна Хоптяна і Ляриса Зубач.

6. **Дорогий „Готуйсь”!** Я називаюся Даруся Матвійчина. Наш Рій „Зозульки” робили коржики. Зліва є Кера Гнатюк, посередині є моя сестра Таня Матвійчина, а зправа Лариса Зубач. Ззаду сестричка Наталка і Тирса Гаврачинська. Ляриса Кера і Таня є в кухні.

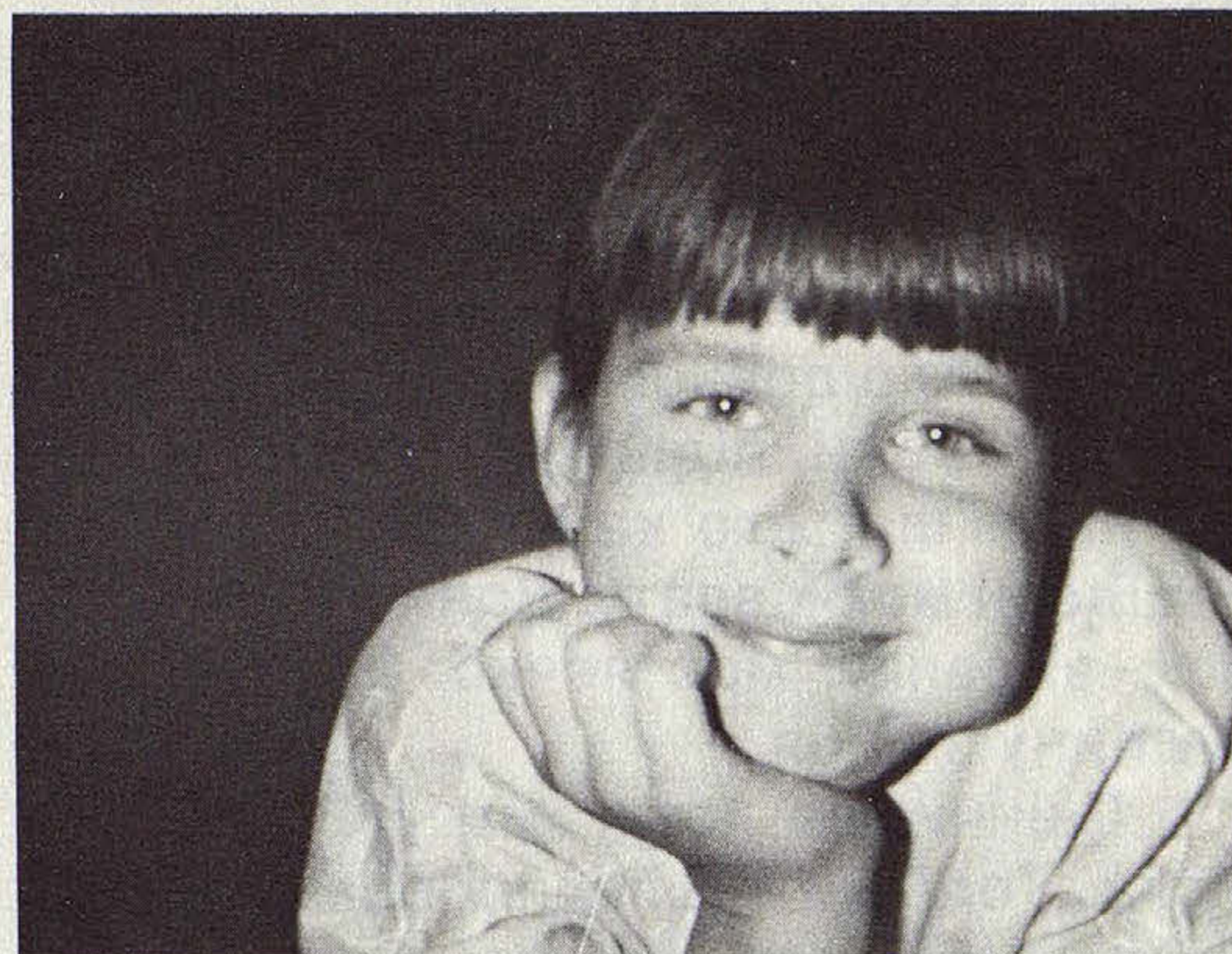
Сестричка Наталка є гарна сестричка. Тирса є гарна і смішна. Кера смішна також, а моя сестра Таня багато не говорить. А Ляриса є дуже смішна.

Даруся Матвійчина

7. **Дорогий „Готуйсь”!** Тут Наталя. Вона має цукерки в роті. Наталя є у домівці, вона сидить на кріслі в нашій ройовій кімнаті. Наш Рій „Метелики”, ми живемо у Вінніпегу.

Картні Кулик

8. **Дорогий „Готуйсь”!** Наш Рій „Змії” здобув вмільсть фотографа. Ми на сходинах в домівці, робимо моделі, миємо вікна й збираємося іти надвір бавитися в ігри.

Адріяна Хоптяна

НАШЕ листування

Новачки з Торонта писали багато листів додому. Ось один з них.

Дорогі Мамо і Тату!

Ми пішли на прогулянку. Сьогодні ми поїхали до парку й побачили різні звірятка. Тоді ми перебралися в купальники й лягли на сонці. По цьому їли обід. Але довкола нас були голодні пташки. Вони підійшли до мене й з тарілки з'їли мою канапку з тюни, мій помідор і мою салату. Вони з'їли навіть мою виделку, моє яєчко. З'їли навіть лушпину з яйця.

Скінчивши їсти, ми бавилися в піску. Тоді ми пішли пливати в річці. Потім бавилися в піску й збудували палац з піску. Він виглядав ось так.

Коли повернулись з прогулянки, був підвечірок. Командантка купила нам торбу „чіпсів” (смаженої картоплі). Ми повернулись до табору.

Одного вечора ми бачили сателіта на небі. Він дуже скоро летів.

Одного вечора прийшли до нашого табору ворожки. Вони нам повно речей сказали. Мені вони сказали, що я буду довго жити, що я завжди думаю довго, поки щось зроблю.

Цьом! Цьом!
Надійка

ЧОТИРИ БАЖАННЯ

Була зима. Дмитро досхочу наковзався на санчатах і на совгах. Прибіг додому веселий, рожевий і каже батькові: „Як же весело взимку. Нехай завжди буде зима!” Батько записав бажання Дмитра у записну книжечку.

Прийшла весна. Дмитро набігався за барвистими метеликами на зеленому

лузі, нарвав квітів. Він прибіг до батька і каже:

— Яка прекрасна ця весна! Нехай завжди буде весна!

Батько записав слова Дмитра.

Настало літо. Дмитро з батьком

пішли на сіножать. Весь день розважався там хлопчик. Він ловив рибу, збирав ягоди, перекидався в запашному сіні. А увечері Дмитро сказав батькові:

— Нехай завжди буде літо!

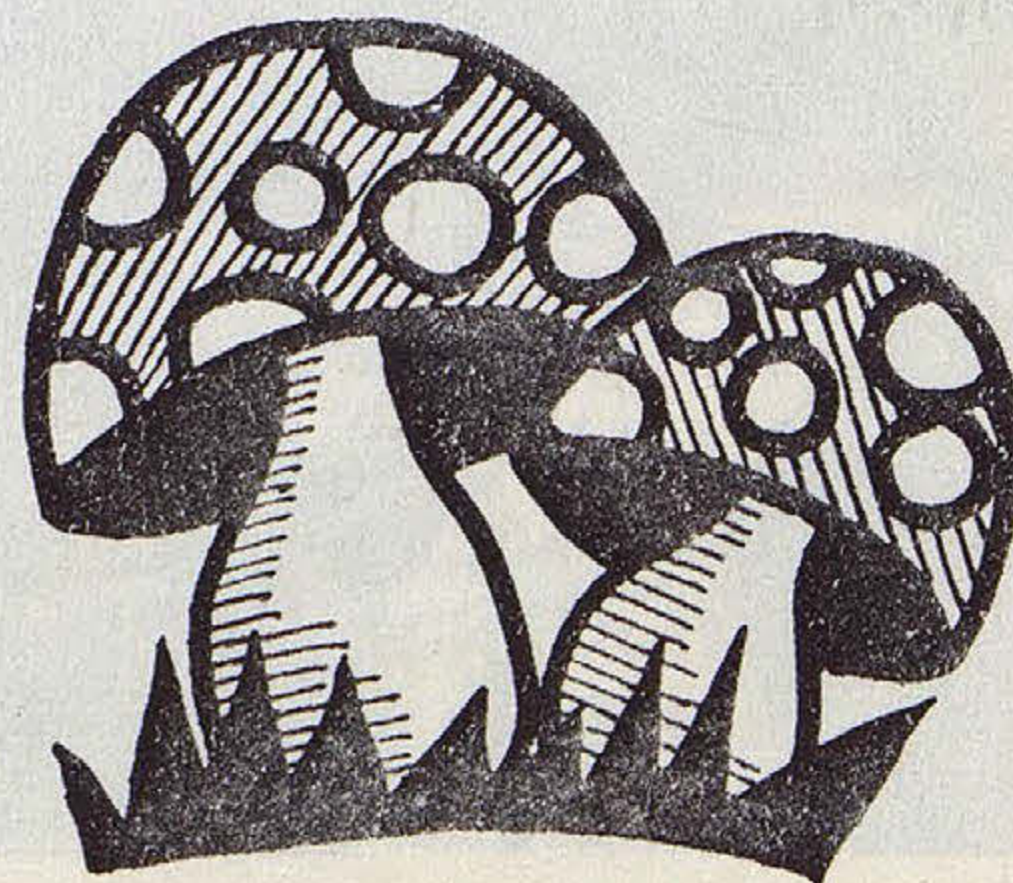
Батько записав і ці слова Дмитра.

Настала осінь. В садку збирали садовину. Дмитро сказав батькові:

— Осінь — найкраща пора року!

Батько розкрив свою записну книжку і показав Дмитрові. Дмитро однаково говорив про зиму, про весну, про літо і про осінь.

(За К. Ушинським)

ГАЛЕРІЯ ГОТУЙСЬ

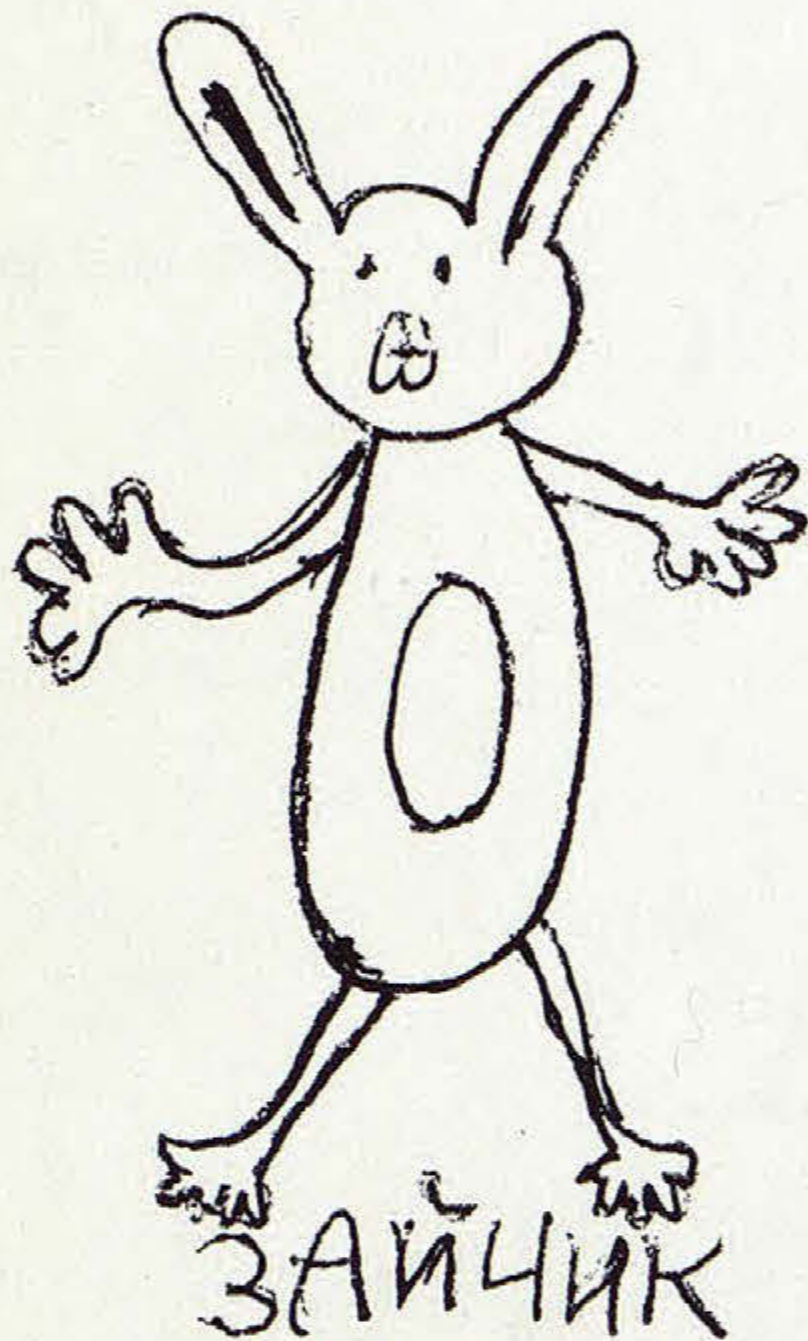
Дорогі Любителі малюнків і рисунків!

Сподіваємося дістати від Вас не тільки привіти з таборів, але Ваші ілюстрації з таборового життя. Привіти вже деякі маємо, деякі, мабуть, в дорозі. Помістимо всі, що прибудуть до нас до половини вересня, у числі за жовтень. Бо „Готуйсь” потребує принайменше один місяць часу на те, щоб він побачив світ, вийшовши з друкарні.

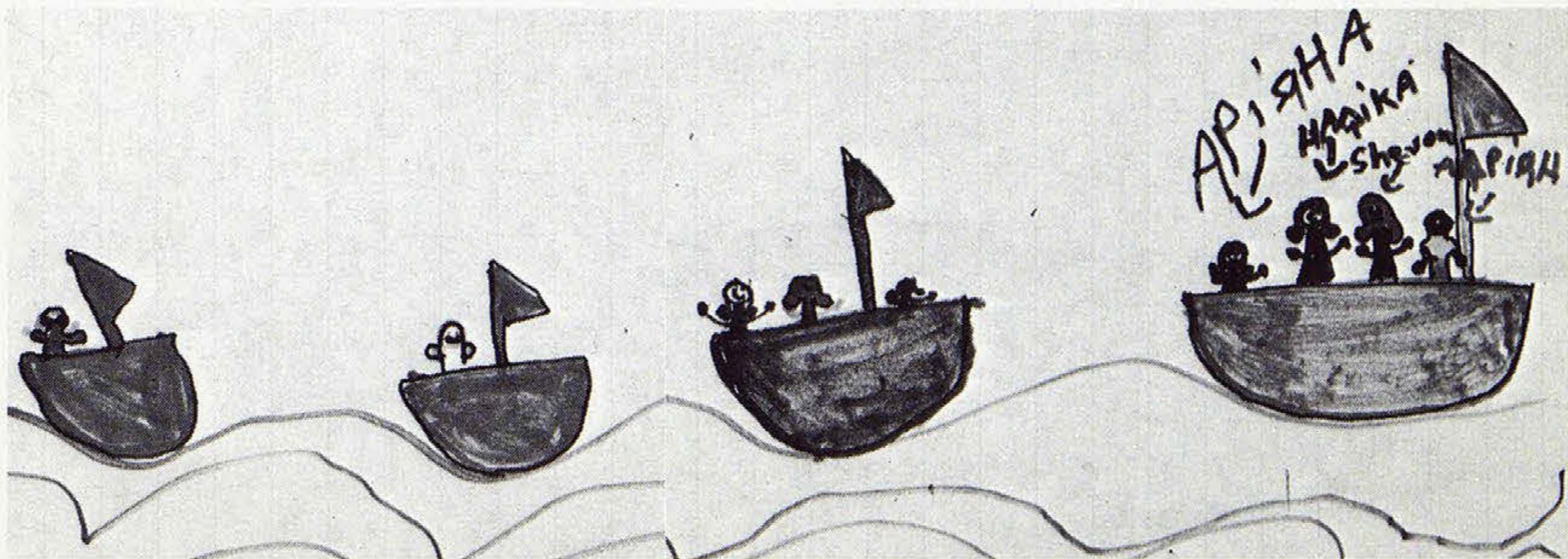
Дякуємо Надійці Мартин з Фльориди, що не тільки творить свої казочки і дає для „Готуйсь”, але й ілюстрації з таборового життя вже нам передала.

Оце пісенька, яку новачки співали у таборі „Золоті Ворота”, Оселя „Пластова Січ” Пластової Станиці, Торонто.

Редакція

Веслуй, веслуй, веслуй свій човен легко. На „Січі” весело, весело, весело, весело. Життя не є казка - а - а!

А це малюнок до пісеньки „Веслуй, веслуй, веслуй...” Надійка Мартин (8 років), Фльорида

ЗАГАДКИ

(Миша)

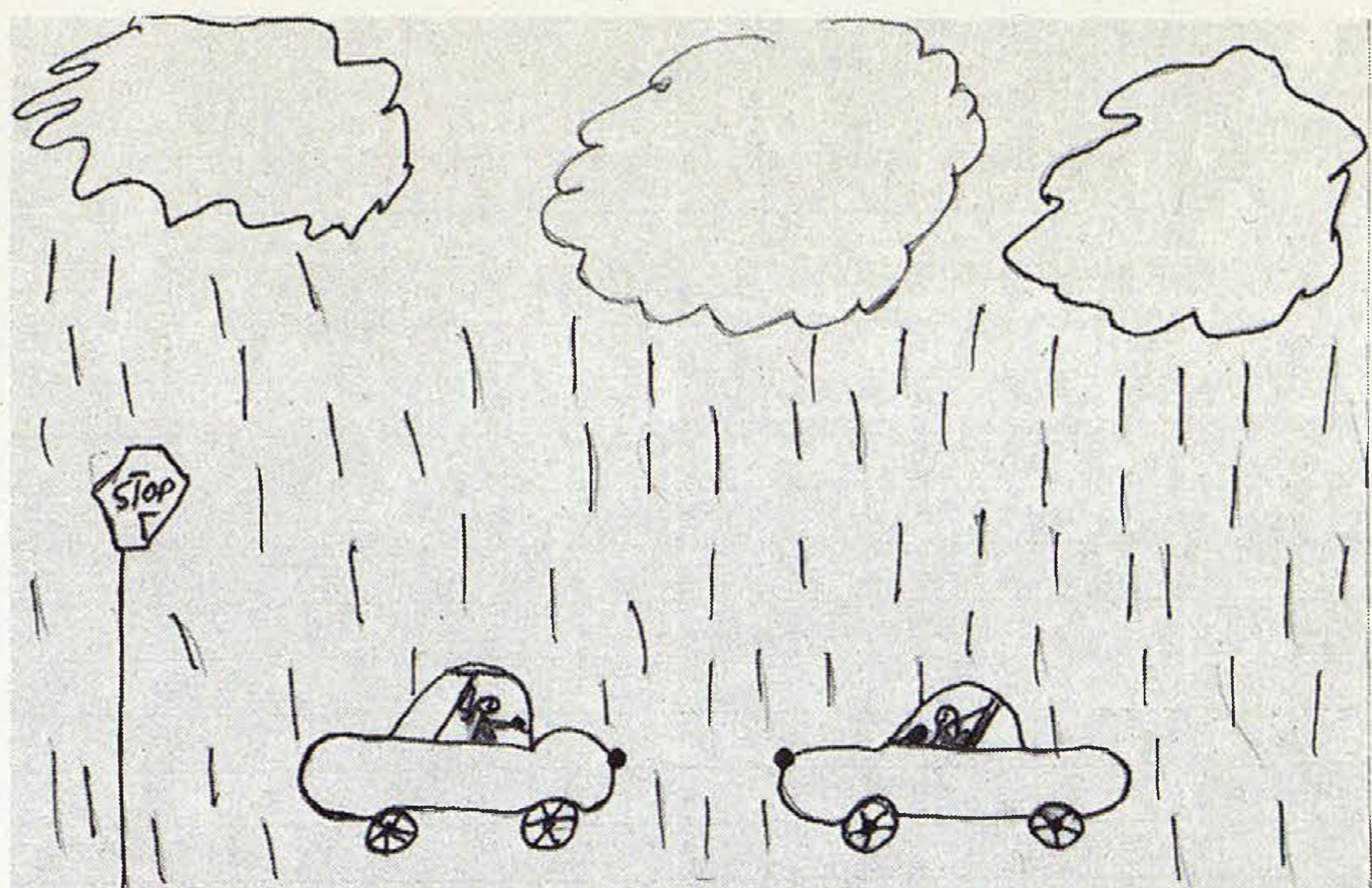
Маленьке сіреньке,
А хвостик — як шило.

(Сова або сич)

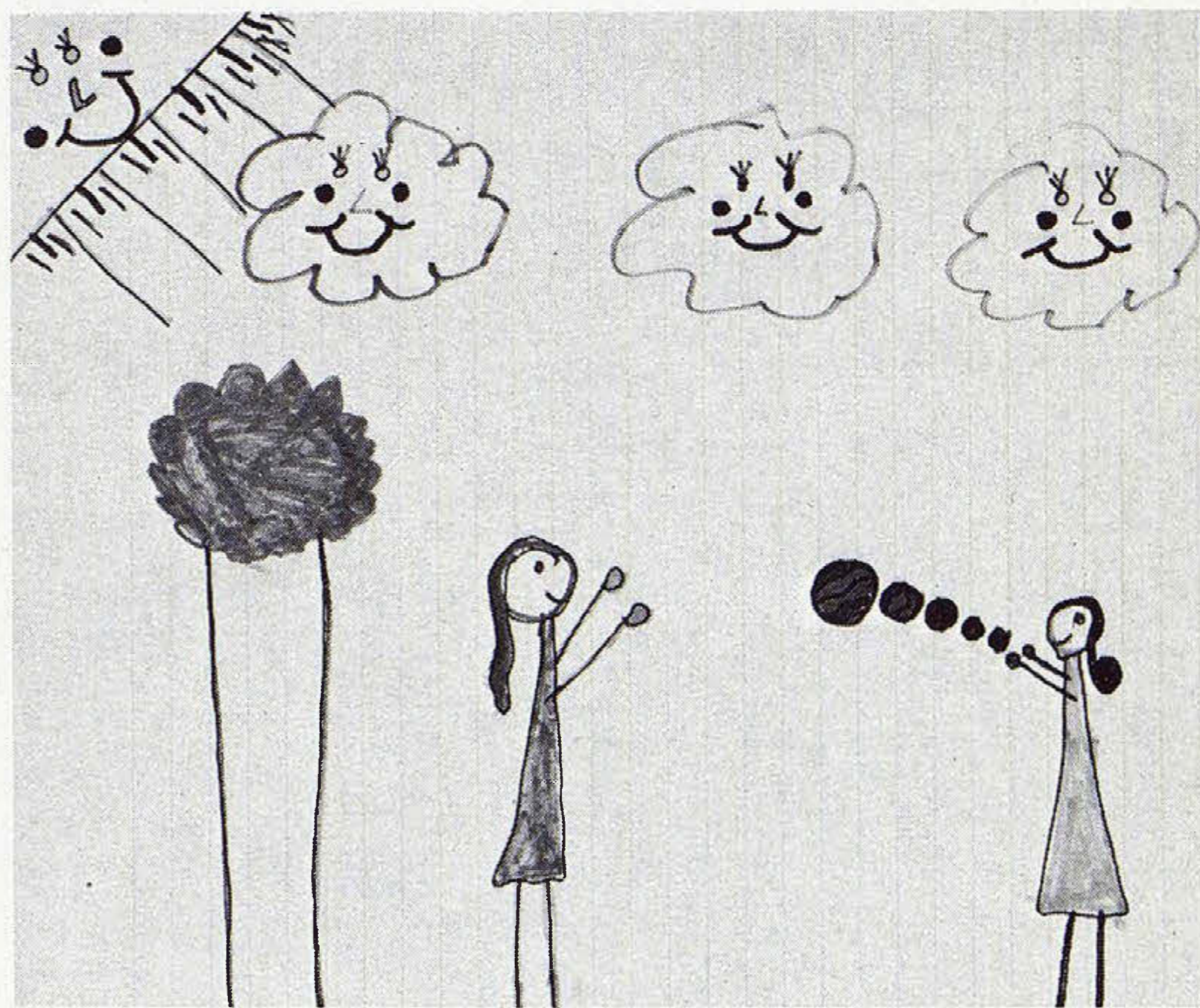
Уночі гуляє, а вдень спочиває,
має круглі очі, бачить серед ночі.

(Півень)

Хто співає на току
у червоному чобітку

„Гарна й приємна їзда до табору!” — рисунок Надійки Мартин (8 років)

„У таборі весело минає час! Забава м’ячиком цікава! Навіть хмарки дивляться на новачок, що перекидаються м’ячиком. Малюнок Надійки Мартин (8 років)

Non-Profit Org.

U.S. Postage

PAID

Rochester, N.Y.

Permit No. 466

Ціна \$2.00

ЦИМБАЛИ З ПЛЯШОК

Потрібно: 8 пляшок, тоненького шнурка і палиці.

Як зробити? На поруччя двох стільців ставимо палицю (краще залізний прутик — довгий на 15 до 20 см.). Вішаємо на мотузку пляшку за пляшкою. Пляшки наповнюємо водою так, що крайня з них зліва наповнена найповніше від сімох останніх) а всі інші пляшки не наповняти до шийки!) Води в кожній черговій пляшці менше від попередньої.

ЛИСТЯ, КВІТИ, ЯБЛУКА

Росла в саду яблуня. Прийшла весна. Вкрилася яблуня ніжними зеленими листочками, і кажуть вони яблуні:

— Ми всьому дереву краса.

Усміхнулася яблуня і відповіла:

— Поживемо — побачимо.

Зацвіла яблуня запашними квітками. В'ються бджілки навколо квіточок, милуються ними люди. І кажуть квітки яблуні:

— Ми всьому дереву краса!

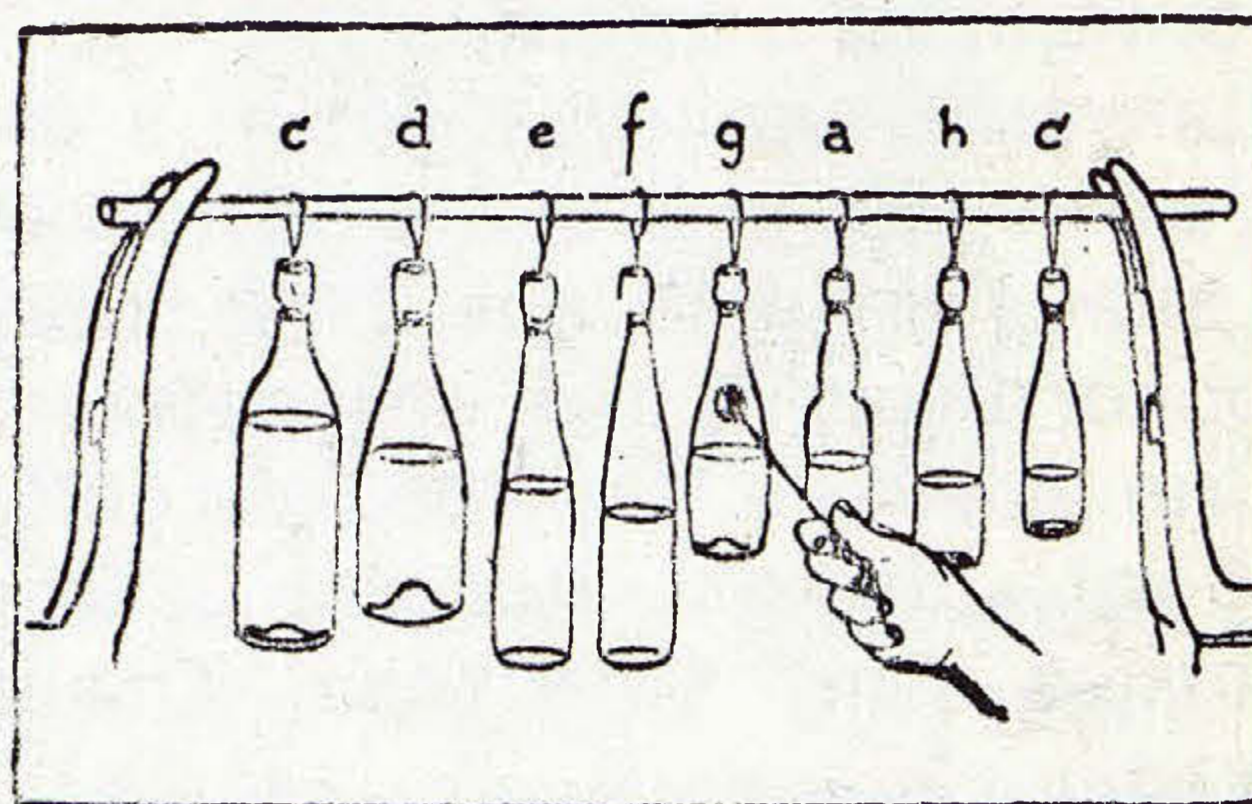
Усміхнулася яблуня і каже:

— Поживемо — побачимо.

Скоро обсіпались квітки і з'явилась зав'язь. Минуло літо, настала осінь. На яблуні красувалися великі червоні яблука. Яблуня і сказала:

Короткою дерев'яною паличкою або молоточком вдаряємо (граємо) по пляшках (пляшки звучатимуть різно). Та спершу варто їх настроїти до якогось правдивого інструменту, щоб разом творили музичну скалю від низького до високого „С". Коли якась пляшка не видає належного тону, треба їй води або додати, або відібрати.

На таких „цимбалах" можна вигравати багато мелодій. Спробуйте! І напишіть до „Готуйсь"!

— От моя краса! З насіння яблук виростуть нові яблуні мені на зміну. Хвалять і люди соковиті солодкі яблука.

За К. Ушинським